

- ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pzpp/2011_13_1/287-294.pdf
- Петровская Л.А. Теоретические и методические проблемы социально-психологического тренинга / Л.А. Петровская. – М.: Изд-во Московского ун-та, 1982. – 168.
 - Пернарівська Т. Рефлексивний тренінг як засіб формування в студентів готовності до гармонізації міжособистісних відносин / Т. Пернарівська // Збірник наукових праць Уманського держ. пед. ун-ту імені Павла Тичини; [Гол. ред. М.Т. Мартинюк]. – Умань: ФОП Жовтий О.О., 2014. – Ч. 1. – С. 320–327.
 - Приходько В. Соціально-психологічний тренінг як засіб формування комунікативної компетенції / В. Приходько // Вісник Львівського університету. – 2005. – (Серія «Педагогіка»). – Вип. 19. – Ч. 1. – С. 182–188.
 - Прутченков А.С. Социально-психологический тренинг межличностного общения / А.С. Прутченков. – М.: О-во «Знание» РСФСР, 1991. – 48 с.
 - Яценко Т.С. Психологічні основи групової психокорекції: навч. посібник / Т.С. Яценко. – К.: Либідь, 1996. – 264 с.

УДК 37.015.31:004

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Козум І. В.

*Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленки
iynakohut15@gmail.com*

Литовка В. В.

*Українська медична стоматологічна академія
dr.lytovka@gmail.com*

Актуальність та доцільність дослідження. Важливою складовою нової парадигми освіти є ідея неперервного навчання, що охоплює усі форми, типи та рівні навчальної діяльності. В свою чергу формування інформаційної компетентності є сукупністю духовних цінностей у сфері інформаційних відносин, створених людством упродовж його історії. У період переходу до інформаційного суспільства необхідно підготувати особистість до швидкого сприйняття та опрацювання великих об'ємів інформації, оволодіння сучасними засобами, методами та технологією роботи з інформаційними ресурсами в процесі формування професійно-педагогічної комунікативної компетентності педагога в освітньому просторі.

Метою науково-педагогічного дослідження є визначення інформаційної компетентності учасників освітнього середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження. Європейські країни сьогодні розпочали ґрунтовну дискусію навколо того, як озброїти людину необхідними вміннями та знаннями для

забезпечення її гармонійної взаємодії з технологічним суспільством, що швидко розвивається. Саме тому важливим є усвідомлення поняття компетентності в педагогічній науці й практиці, суспільстві, що базується на знаннях. Потрібно визначити, які саме компетентності необхідно формувати і як, що має бути результатом навчання.

На основі аналізу підходів учених до трактування понять «комунікативна компетентність», «професійна компетентність» тощо нами визначено ключову дефініцію: професійно-педагогічна комунікативна компетентність майбутнього вчителя – це інтегративне особистісне утворення, яке розглядається як результат сформованості професійних компетенцій та особистісних якостей (доброзичливість, тактовність, емпатійність, об'єктивність, толерантність, організованість, ініціативність тощо) майбутнього вчителя, котрі дозволяють встановлювати психологічний контакт із школярами, їхніми батьками та колегами; логічно, науково та стисло передавати предметну інформацію; керувати процесом спілкування та організовувати педагогічно доцільну взаємодію в навчально-виховному середовищі; виховувати гармонійно розвинену особистість, творчо вирішувати педагогічні завдання, що виникають у навчально-виховному процесі [3].

Найактуальнішими для нас, у зв'язку з проблемою нашого науково-педагогічного дослідження є інформаційна, соціальна, комунікативна та полікультурна компетентності. Розглянемо коротко інформаційну компетентність у розрізі аналізу поняття професійно-педагогічної комунікативної компетентності.

Одним з основних структурних компонентів загальної професійно-педагогічної комунікативної компетентності вчителя є **інформаційна компетентність**.

Як зазначають сучасні дослідники, інформаційна компетентність у вузькому значенні, пов'язана з умінням використовувати інформаційні технології, засоби і методи. Як зауважують А. Ахаян, О. Кизик, це власне компетентність у сфері інформаційно-комунікаційних технологій. У широкому значенні – з умінням переосмислювати інформацію, розв'язувати інформаційно-пошукові задачі, використовуючи бібліотечні та електронні інформаційно-пошукові системи, тобто здійснювати інформаційну діяльність із використанням як традиційних, так і нових технологій [1].

Сьогодні інформатизація освіти відбувається за допомогою цілого комплексу заходів, пов'язаних із перетворенням педагогічних процесів на основі впровадження в навчання інформаційних технологій. Використання в навчальному процесі сучасних технічних пристроїв та інформаційних технологій призводить до нового

розуміння дидактичного процесу, його аналізу, встановлення нових принципів навчання. Так, принцип доступності за традиційного навчання реалізується з урахуванням індивідуальних та вікових особливостей школярів, за комп'ютерного навчання «відбувається перехід від принципу загальної доступності до принципу індивідуальної доступності» [2, с. 128].

Найефективніше інформаційна компетентність реалізується під час проблемного навчання, при використанні мультимедійних технологій і застосуванні методу проєктів.

Інформаційно-комунікативна компетентність педагога розглядається в якості частини соціокультурної компетентності людини, що дозволяє йому існувати в світі культури – світі символів і знаків, соціальних кодів, поведінки, спілкування. Хоча це поняття не тотожне «соціокультурної компетентності», проте, в загальних характеристиках виокремлюються:

а) шлях досягнення (соціалізація, інкультурація і т.д.);

б) результат і показники (здатність людини адаптуватися та інтегруватися в соціумі: ідентифікація і самоідентифікація і т.д.) [4].

Висновки та перспективи подальшого дослідження проблеми. Підсумовуючи викладене, можна зауважити, що процес підготовки педагога до професійно-педагогічної комунікації розвиток комунікативних вмінь та навичок, формування професіонала враховуючи сучасні тенденції розвитку освіти у вищій школі.

При цьому важливим компонентом формування професійно-педагогічної комунікативної компетентності особистості є інформаційна компетентність, як одна з основних напрямків процесу інформатизації в освіті, яка є потребою сучасного суспільства.

Література:

1. Аханян А.А., Кизик О.А. Зарубежный опыт развития информационной компетентности учащихся. Электронный научно-педагогический журнал. 2007. Декабрь. URL: <http://www.emissia.org/offline/2007/1220.htm> (дата звернення : 12.03.2018).
2. Верлань А.Ф., Тверезовська Л.О., Федорчук В.А. Інформаційні технології в сучасній школі. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський держ. пед. інститут, 1996. 72 с.
3. Когут І.В. Теоретичні основи розвитку професійно-педагогічної комунікації в умовах сучасного інформаційного суспільства. Materiały VIII Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji «Nauka: teoria i praktyka – 2012». Przemysł : Nauka i studia, 2012. Vol 5: Pedagogiczne nauki. S. 68–73.
4. Орлова Э.А. Культурная (социальная) антропология. – М.: Академический проект, 2004. 464 с.